

TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Türk-Alman Üniversitesine bağlı enstitüler tarafından yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlarla ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Türk-Alman Üniversitesine bağlı enstitüler tarafından yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim programları çerçevesindeki eğitim, öğretim, araştırma ve uygulamalar ile sınavlara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14, 19, 44 ve 46 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AGNO: Ağırlıklı genel not ortalamasını,
- b) Akademik takvim: Lisansüstü eğitim-öğretim programının yürütülmesine ilişkin faaliyetlerin tarih ve dönemlerinin belirlendiği ve Senato tarafından kabul edilen zaman çizelgesini,
- c) AKTS (ECTS): Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- ç) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- d) Anabilim/anasanat dalı: Türk-Alman Üniversitesine bağlı eğitim-öğretim hizmeti veren enstitülerin ilgili anabilim/anasanat dalını,
- e) Anabilim/anasanat dalı akademik kurulu: İlgili anabilim/anasanat dalının lisansüstü eğitim programlarında görev yapan öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerinden oluşan kurulu,
- f) Anabilim/anasanat dalı kurulu: İlgili anabilim/anasanat dalı başkanı ve bilim dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- g) Anlaşma: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Arasında Türkiye’de Bir Türk-Alman Üniversitesinin Kurulmasına Dair Anlaşmayı,
- ğ) Bilim dalı: Anabilim/anasanat dalı içinde eğitim ve öğretim, araştırma ve uygulama yapan birimi,
- h) Bilimsel hazırlık: Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin gerektiğinde eksikliklerini gidermek için en çok bir takvim yılı süren tamamlama eğitimini,
- ı) Diploma eki: Diplomaya ek olarak verilen ve diploma sahibinin aldığı eğitimin yapısını, düzeyini, içeriğini ve statüsünü belirli standartlar çerçevesinde tanımlayan, uluslararası şeffaflığı ve eğitim sonucunda kazanılan niteliklerin (diploma, derece, sertifika ve benzeri) ulusal/uluslararası düzeyde tanınırlığını arttırmayı amaçlayan ve diploma ile birlikte verilen belgeyi,
- i) Eğitim-Öğretim Dönemi: İki yarıyla tekabül eden eğitim-öğretim süresini,
- j) Enstitü: Türk-Alman Üniversitesine bağlı enstitüleri,
- k) Enstitü kurulu: İlgili enstitünün müdür, müdür yardımcıları ve anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- l) Enstitü yönetim kurulu: İlgili enstitünün müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- m) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- n) Kredi: Aksi belirtilmedikçe bir programda öngörülen dersin teorik ve/veya uygulama ders saatini,
- o) Rektör: Türk-Alman Üniversitesi Rektörünü,
- ö) Senato: Türk-Alman Üniversitesi Senatosunu,

- p) Tez danışmanı: Enstitüde tezli veya tezsiz lisansüstü programına kayıtlı öğrencilere rehberlik üzere enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim üyesini,
- r) Üniversite: Türk-Alman Üniversitesini,
- s) Üniversite Yönetim Kurulu: Türk-Alman Üniversitesi Yönetim Kurulunu,
- ş) Yarıyıl: Güz ve bahar yarıyıllarından oluşan, yarıyıl sonu sınav günleri hariç, en az on dört haftayı kapsayan, başlangıç ve bitiş tarihleri her akademik yıl için enstitü yönetim kurulları tarafından önerilen ve Senato tarafından onaylanan eğitim süresini,
- t) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- u) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,
- ü) **(Ek:RG-3/11/2021-31648)** Mavi Kart: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesinde belirtilen altsoylarına verilen ve söz konusu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren resmî belgeyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Eğitim-Öğretimi ile İlgili Esaslar

Lisansüstü programlarının açılması

MADDE 5 – (1) Lisansüstü programlar, 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliği çerçevesinde ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun teklifi, enstitü kurulunun uygun görüşü, Senatonun kabulü ve YÖK’ün onayı ile açılır.

(2) Rektörün önerisi ve YÖK kararıyla lisansüstü öğretim yapmak üzere bölüm veya anabilim/anasanat dalından farklı ad taşıyan, disiplinlerarası bir enstitü anabilim/anasanat dalı açılabilir. Bu tür bir enstitü anabilim/ anasanat dalının başkanı enstitü müdürü tarafından üç yıl süre ile atanır.

(3) YÖK kararıyla lisansüstü eğitim ve öğretim yapmak üzere yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumları ile ortak lisansüstü programlar açılabilir. Bu programların uygulanmasına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir. Yurt içi yükseköğretim kurumları ile ilgili ortak programları, 22/2/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, Yükseköğretim Kurumlarının Yurtiçindeki Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.

(4) Lisansüstü programlara başvurular, ilanda belirtilen başvuru süresi içinde ve istenilen belgelerle birlikte enstitü müdürlüklerine yapılır. Başvuru için istenen belgeleri belirtilen süre içinde teslim etmeyen veya eksik teslim eden adayların başvuruları işleme konmaz. Başvurularda istenen belgelerin aslı veya onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır.

(5) Herhangi bir lisansüstü programına kabul edilebilecek öğrenci sayısı beş veya daha az ise ilgili enstitü yönetim kurulu o yarıyıl için söz konusu lisansüstü programın açılmamasına karar verebilir.

Derslerin belirlenmesi ve ders görevlendirmesi

MADDE 6 – (1) Lisansüstü dersler, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir.

(2) Açılması onaylanan derslerin güz ve bahar yarıyıllarına göre dağılımı, bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği anabilim/anasanat dalı başkanlığınca teklif edilir ve enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

(3) Tezli yüksek lisans ve doktora programlarındaki öğrenciler için tez danışmanının atandığı tarihi izleyen yarıyıl başından itibaren uzmanlık alan dersi açılabilir. Uzmanlık alan dersi, ilgili anabilim/anasanat dalında öğrencinin ihtiyacını karşılamak üzere veya tezine yönelik olarak seçilen konularda açılan kuramsal derstir. Uzmanlık alan dersi her yarıyıl ile yaz tatillerinde de devam eder. Her öğrenci, tez danışmanı tarafından açılan uzmanlık alan dersini almak zorundadır. Her yarıyıl sonu uzmanlık alan dersi başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(4) Lisansüstü düzeydeki dersler, öğretim üyeleri tarafından verilir. Bir dersi bir veya birden fazla öğretim üyesi sıralı olarak verebilir. Zorunlu hallerde anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile doktora derecesine sahip öğretim görevlilerine de lisansüstü düzeyde dersler verdirilebilir. Gerekli görüldüğünde yukarıdaki usule uygun ve Üniversite Yönetim Kurulu kararı ile yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumlarından da görevlendirme yapılabilir.

(5) Staj zorunluluğu olan programlarda staj, uygulama ve benzeri çalışmalarla ilgili esaslar ilgili yönetim kurulunun teklifi üzerine Senatoca belirlenir.

Sınav jürisi

MADDE 7 – (1) Lisansüstü programlara giriş sınav jürileri, ilan edilen her program için **(Ek ibare:RG-3/11/2021-31648)** en az üç asil, iki yedek olmak üzere, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile belirlenir.

Öğretim dili

MADDE 8 – (1) Enstitülerde lisansüstü öğretimi Türkçe, Türkçe-Almanca veya Almanca, gerek görüldüğünde Türkçe-İngilizce veya İngilizce dillerinde yapılır. Türkçe-Almanca veya Türkçe-İngilizce yürütülen programlarda öğrenciler, mezuniyet için gerekli toplam kredilerinin en az %30'unu yabancı dildeki derslerden almak zorundadırlar. **(Değişik cümle:RG-3/11/2021-31648)** Enstitüye bağlı anabilim/anasanat dallarında eğitimin hangi dilde yapılacağına anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü kurulunun onayı üzerine Senato tarafından karar verilir.

Kontenjan tespiti ve ilanı

MADDE 9 – (1) Lisansüstü programlara öğrenci alınıp alınmayacağı, alınacak öğrenci sayısı anabilim dalı başkanlığının teklifi ile enstitü kurulunca belirlenir ve Senato onayı ile karara bağlanır.

(2) Doğrudan veya yatay geçiş yöntemi ile öğrenci kabul edilecek lisansüstü programların adları, başvurma şartları, istenilen belgeler ve diğer hususlar ilanla duyurulur. **(Değişik cümle:RG-3/11/2021-31648)** İlanda 15 inci madde kapsamında kabul edilecek yurt dışı öğrenci kontenjanları da ayrıca belirtilir.

(3) **(Ek:RG-3/11/2021-31648)** Lisansüstü program kontenjanları, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen lisansüstü programlarda görev alabilecek öğretim üyesi sayısı ve mevcut öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak, tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrenci düşecek şekilde belirlenir. Ancak, Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokol dâhilinde ve üniversite sanayi iş birliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar artırılabilir.

(4) **(Ek:RG-3/11/2021-31648)** 5901 sayılı Kanununun 28 inci maddesi kapsamında Mavi Kart sahibi adaylar şartları sağlamaları koşuluyla Türk vatandaşlarına tanınan kontenjanlardan yararlanabilirler.

(5) **(Ek:RG-3/11/2021-31648)** Uyuğundan biri Türkiye Cumhuriyeti olan çift uyruklu adayların Türk vatandaşlığı dikkate alınır.

Kayıt dondurma

MADDE 10 – (1) Öğrencinin başvurusu ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile öğrenim süresi boyunca, yüksek lisans öğrencileri en fazla iki yarıyıl, doktora öğrencileri ise en fazla dört yarıyıl kayıt dondurma işlemi yaptırabilir. Kayıt dondurma başvuruları yarıyıl başında, kayıt yenileme dönemi içerisinde yapılır. Kaydı dondurulan öğrencinin o yarıyıl öğrenim süresine dâhil edilmez.

Mezuniyet

MADDE 11 – (Değişik:RG-3/11/2021-31648)

(1) Kayıtlı olduğu programda almakla yükümlü olduğu tüm dersleri, tezsiz yüksek lisans programlarında dönem projesini, tezli yüksek lisans ve doktora programlarında tezini başarıyla tamamlayan ve en az 3,00 AGNO ile anabilim/anasanat dalı programlarında belirtilen şartları yerine getiren yüksek lisans ve doktora öğrencileri mezuniyete hak kazanırlar.

Genel Esaslar

MADDE 12 – (1) Adayların başvurusuna ve kabulüne ilişkin esaslar, ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı ve lisansüstü eğitim-öğretime öğrenci kabulüne dair diğer hususlar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ile enstitü kurulu tarafından kabul edilir ve Senato tarafından onaylanarak belirlenir.

(2) Çift diploma veya ortak diplomaya yönelik ortak programlar; Anlaşma ve ikili anlaşmalar çerçevesinde çift diploma veya ortak diplomaya yönelik yürütülen programlara öğrencilerin seçilmeleri, kayıtları, ders seçimleri, danışman atamaları, tezlerinin yürütülmesi ve mezuniyet işlemleri dâhil olmak üzere öğrencilikle ilgili tüm işlemleri ve akademik takvimin oluşturulması; Anlaşma, ikili anlaşma, 6/10/2016 tarihli ve 29849 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarının Yurt Dışı Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim Öğretim Programlarına (**Değişik ibare:RG-3/11/2021-31648**) Dair Yönetmelik uyarınca hazırlanan protokol ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisansüstü Programlara Başvuru, Öğrenci Kabulü ve Kayıt Esasları

Yüksek lisans programlarına başvuru ve kabul

MADDE 13 – (Değişik:RG-3/11/2021-31648)

(1) Yüksek lisans programına başvuran adayların bir lisans diplomasına veya YÖK tarafından denkliği kabul edilen yurt dışı fakülte veya yüksekokullardan bir lisans diplomasına sahip olmaları gerekir. Öğrencilerin şartlı ön kabul için lisans öğrenimlerinin son yarıyılında olmaları gerekir.

(2) Adayların başvurdukları alana ilişkin puan türünde 55 puandan az olmamak üzere Senato tarafından belirlenen ALES puanına ya da YÖK tarafından kabul edilen eşdeğer sınav puanına sahip olmaları gerekir. Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, ALES puanı aranmayabilir; ALES puanı istenildiği takdirde taban puan Senato tarafından belirlenir.

(3) Yüksek lisans programlarına başvuran adayların, eğitimin tamamen veya kısmen yabancı dilde yapıldığı programlarda, programın gerektirdiği yabancı dildeki YDS'den 65 puandan az olmamak üzere; Türkçe ve tezsiz yüksek lisans programlarında 50 dil puanından az olmamak ve Senato tarafından belirlenen puanı almış olmaları gerekir. Uluslararası kabul gören ve eşdeğerliliği kabul edilen veya Üniversitece düzenlenebilecek bir sınavdan bu fıkrada belirtilenlere eşdeğer puan almış olanlar da ilgili yabancı dil şartını yerine getirmiş kabul edilirler. En az son üç yılında, öğretim dili olarak belirlenen yabancı dilin anadil olarak konuşulduğu bir ülkede, o ülke vatandaşlarının devam ettiği orta öğretim kurumları veya yükseköğretim kurumlarında eğitim görüp, öğretimini bu kurumlarda tamamlayanlar, başvuru için aranan yabancı dil puanı koşulundan muaftır. En az son üç yılında öğretim dili olarak belirlenen yabancı dilde eğitim yapan yurt içi yükseköğretim kurumlarının lisans programlarında öğrenim görerek mezun olanlar da başvuru için aranan yabancı dil puanı koşulundan muaftır.

(4) Anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla ALES puanının etki derecesi % 50'den az olmamak üzere aranacak koşulların nihai başarı notunun belirlenmesindeki etki derecesine karar verilir.

(5) Anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla başvuru şartı olarak asgari lisans mezuniyet notu belirlenebilir. Lisansüstü öğrenci alımlarında 4'lük sistemdeki notların 100'lük sistemdeki karşılıkları, not durum belgelerinde 100'lük not karşılıkları belirtilmiş olsa dahi YÖK'ün not dönüşüm tablosuna göre yapılır.

(6) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diğer hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında, ALES şartı aranmaz ve bu adayların değerlendirme işlemleri için;

a) Mezun oldukları lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, ALES puanı 70 olarak kabul edilerek hesaplamalara dâhil edilir.

b) Bu adaylar daha önceden aldıkları puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından farklı bir alanda başvuru yapabilir.

(7) Lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türk vatandaşı adaylar şartları sağlamaları halinde bu madde kapsamında öğrenci alımı yapılmak üzere açılan kontenjana başvurabilirler.

Doktora programlarına başvuru ve kabul

MADDE 14 – (1) (Değişik cümle:RG-3/11/2021-31648) Doktora programına başvurabilmek için adayların; tezli yüksek lisans diplomasına, başvurdukları programda istenilen yabancı dilden en az 65 puana ve başvurdukları programın puan türünde 60 puandan az olmamak üzere Senato tarafından belirlenen ALES puanına ya da YÖK tarafından kabul edilen eşdeğer sınav puanına sahip olmaları gerekir. Senato, ilgili programın özelliklerini dikkate alarak ilave başvuru koşulları belirlemeye ve aranacak koşulların nihai başarı notunun belirlenmesindeki etki derecesine karar vermeye yetkilidir. Bu durumda ALES puanının etki derecesi % 50'den az olamaz.

(2) **(Mülga:RG-3/11/2021-31648)**

(3) Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

(4) **(Mülga:RG-3/11/2021-31648)**

(5) Doktora programına öğrenci kabulünde ana dilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 65 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir.

(6) **(Ek:RG-3/11/2021-31648)** Anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, Enstitü Kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla başvuru şartı olarak asgari lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet notu belirlenebilir. Lisansüstü öğrenci alımlarında 4'lük sistemdeki notların 100'lük sistemdeki karşılıkları, not durum belgelerinde 100'lük not karşılıkları belirtilmiş olsa dahi YÖK'ün not dönüşüm tablosuna göre yapılır.

(7) **(Ek:RG-3/11/2021-31648)** Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 3,00 veya muadili bir puan olması ve ALES'ten başvurdukları programın puan türünde 80 puandan az olmamak üzere Senato tarafından belirlenen ALES puanı almış olmaları koşulu aranır.

(8) **(Ek:RG-3/11/2021-31648)** Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Bu adayların değerlendirme işlemleri için;

a) Mezun oldukları lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, ALES puanı 70 olarak kabul edilerek hesaplamalara dâhil edilir.

b) Bu adaylar daha önceden aldıkları puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

(9) **(Ek:RG-3/11/2021-31648)** Lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türk vatandaşı adaylar şartları sağlamaları halinde bu madde kapsamında öğrenci alımı yapılmak üzere açılan kontenjana başvurabilirler.

Yurt dışı öğrenci başvuru şartları

MADDE 15 – (1) (Değişik:RG-3/11/2021-31648) Yabancı uyruklu adaylarla lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türk vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabul edilebilmeleri için başvurdukları programın durumuna uygun ve denkliği YÖK tarafından tanınan fakülte ya da yüksekokullardan lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları gerekir.

(2) Başvurdukları lisansüstü eğitim programının dilinin Almanca veya İngilizce olması durumunda, program dilinde ve en az üç yıl süreli (lise, lisans, yüksek lisans veya doktora gibi) bir programı tamamlayarak diploma almış olmaları ya da 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yeterlik şartlarından birini sağlamaları gerekir.

(3) **(Değişik:RG-3/11/2021-31648)** Eğitimini yurt dışında tamamlayan yabancı uyruklu adayların enstitü kurulunun belirleyeceği Türkçe seviyesi şartını sağlamaları gerekir. Öğretim dili yabancı dil olan programlarda bu şart aranmaz.

(4) Yurt dışı adayların lisansüstü eğitim programlarına kabulüne ilişkin diğer şartlar, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulunun önerisi alınarak Senato tarafından belirlenir.

(5) **(Ek:RG-3/11/2021-31648)** Denklik belgesi olmadan tanınma ile lisansüstü programa kayıtlı olan Türkiye Cumhuriyeti uyrukluların lisansüstü mezuniyet işlemlerinin tamamlanabilmesi için kayıtlı oldukları lisansüstü programdan mezun oluncaya kadar denklik belgelerini almış ve ilgili enstitü müdürlüğüne ibraz etmiş olmaları gerekir.

Yabancı dil hazırlık

MADDE 16 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarında Senato tarafından belirlenen yabancı dil asgari yeterlik düzeyini sağlayamayan öğrenciler için 23/3/2016 tarihli ve 29662 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca yabancı dil hazırlık programı açılabilir.

(2) Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe hazırlık programı açılması ve kabul şartları konusunda Senato karar verir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 17 – (1) Lisansüstü programlarında, nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlar.

b) Lisans derecelerini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programı ile aynı bilim dalında aldıkları halde farklı bir yükseköğretim kurumundan mezun olanlar.

c) Yüksek lisans derecelerini kabul edildikleri doktora programından farklı alanlarda almış olanlar.

ç) Yüksek lisans derecelerini kabul edildikleri doktora programıyla aynı bilim dalında aldıkları halde farklı bir yükseköğretim kurumundan mezun olanlar.

(2) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıldır. Bu süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişiği kesilir. Bu programda geçirilen iki yarıyılık süre, bu Yönetmelikte belirtilen yüksek lisans veya doktora yeterlik programı sürelerine dâhil edilmez.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçmez. Ancak, bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(4) Bilimsel hazırlık programı esasları, bu Yönetmelik hükümlerine göre ilgili kurul önerisi üzerine Senato onayı ile yürütülür.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 18 – (1) **(Değişik cümle:RG-3/11/2021-31648)** Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı, önceki dönemlerdeki derslerinden başarılı ve kayıtlı oldukları enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı olan öğrenciler, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilirler. Özel öğrenciler kayıtlı lisansüstü öğrenciler için açılan derslere kayıt yaptırabilirler. Özel öğrenciler öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Derslere devam ve başarı durumu enstitü öğrencilerine uygulanan esaslara aynıdır.

(2) Özel öğrencilere diploma veya derece verilmez; aldıkları dersleri ve notlarını gösteren bir belge verilir. **(Mülga cümle:RG-3/11/2021-31648)** Lisansüstü programa kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemlerinde, muafiyet verilen dersler ilgili lisansüstü eğitiminde verilen derslerin %50’sini geçemez.

(3) Özel öğrenciler kredi/saat başına, enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen ve Üniversite Yönetim Kurulunca onaylanan **(Değişik ibare:RG-3/11/2021-31648)** ücreti ödemek zorundadırlar.

(4) **(Ek:RG-3/11/2021-31648)** Özel öğrencilerle ilgili diğer hususlar Senato tarafından belirlenir.

Yatay geçiş yoluyla ğrenci kabulü

MADDE 19 – (Değişik:RG-3/11/2021-31648)

(1) İlgili enstitü bünyesindeki başka bir anabilim/anasanat dalında veya eşdeğer eğitim veren yurt içi ve YÖK tarafından tanınan yurt dışı lisansüstü programlarında ilk yarıyılı başarıyla tamamlamış ve tez aşamasına geçmemiş olanlar, Üniversitenin lisansüstü programlarına yatay geçiş başvurusu yapabilirler.

(2) Yatay geçiş yapmak isteyenlerin Üniversitenin lisansüstü programlarına ğrenci kabul ve başarı şartlarını sağlamış olmaları gerekir. Bu ğrencilerin programa kabul ve intibakına ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ile enstitü yönetim kurulu tarafından karar verilir.

(3) İlgili anabilim/anasanat dalı her yarıyıl sonunda bir sonraki yarıyıldaki kabul edebilecekleri yatay geçiş ğrenci kontenjanlarını istenilen belgelerle birlikte enstitü müdürlüğüne bildirir. Kontenjanlar enstitü kurulunda görüşülerek Senato tarafından karara bağlanır.

(4) Yatay geçiş başvurularının değerlendirilmesinde ilgili program için Senatonun onayladığı güncel ğrenci kabul koşullarında kullanılan değerlendirme yöntemi ve kriterleri geçerlidir.

(5) Yurt içi yatay geçiş yoluyla kabul edilen öğrencilerin dosyası kayıtlı oldukları enstitü müdürlüğünden istenir ve intibak işlemleri yapılır. Yurt dışı yatay geçiş ile kabul edilen öğrencilerin ise başvuru belgeleri kapsamında intibak işlemleri yapılır.

(6) Yatay geçişlerde yüksek lisans programlarına yapılan intibakta sadece yüksek lisans dersleri ve yüksek lisansa yönelik diğer faaliyetler/uygulamalar; doktora/sanatta yeterlik programlarına yapılan geçişlerde ise sadece doktora/sanatta yeterlikte alınan dersler ve diğer faaliyetler/uygulamalar, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla intibak ettirilir. Kararda, ğrenim sürecinde öğrencinin intibakının yapıldığı yarıyıl da belirtilir.

(7) Üniversitenin araştırma görevlisi kadrosunda olup, halen başka bir yükseköğretim kurumunda lisansüstü eğitim gören öğrenciler ilgili anabilim/anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yatay geçiş koşulları aranmaksızın yatay geçiş yapabilir.

(8) Buldukları enstitü anabilim/anasanat dalında lisansüstü program olmadığı için başka bir yükseköğretim kurumunda veya enstitülerin bir başka programında öğrenim gören Üniversitenin araştırma görevlisi statüsündeki öğrenciler, görev yaptıkları enstitü anabilim/anasanat dalında lisansüstü program açılması durumunda, ilgili anabilim/anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yatay geçiş koşulları aranmaksızın yatay geçiş yapabilir.

(9) Yatay geçişi uygun görülen öğrencinin daha önceki eğitiminde kullandığı süreler kabul edildiği programın öğrenim süresine dâhil edilir.

(10) Yatay geçişle ilgili diğer hususlar Senato tarafından belirlenir.

Lisansüstü programlara kayıt

MADDE 20 – (1) Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin listesi enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir ve enstitü müdürlüğü tarafından duyurulur. Enstitü yönetim kurulu, her program için en fazla ilan edilen kontenjan sayısı kadar yedek aday belirleyebilir.

(2) ğrenci kayıt işlemleri, lisansüstü programın özellikleri dikkate alınarak ilgili enstitü müdürlüğü tarafından yapılır. Akademik takvimde belirtilen süre içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar, kesin kayıt hakkını kaybeder. Eksik belge ile kesin kayıt yapılmaz. Kayıtlarda istenen belgelerin aslı veya ilgili enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt Yenileme, ğrenci Katkı Payı ve ğrenim Ücreti, Dersler, Sınavlar ve Değerlendirme Esasları

Kayıt yenileme, ğrenci katkı payı ve öğrenim ücreti

MADDE 21 – (1) ğrencilere ders seçme/tez/proje ve yükümlü olmaları halinde ilgili mevzuat hükümleri uyarınca katkı payı ya da öğrenim ücretini yatırmak suretiyle kayıt yenilemeleri için tanınacak süreler akademik takvimde düzenlenir. Bu sürelerle ilişkin değişiklikler Senato tarafından belirlenir. Öğrenci her dönem akademik takvimde belirtilen süreler içinde ders/tez döneminde kayıt yenilemek zorundadır.

(2) Yürürlükte olan mevzuat gereğince yükümlü oldukları halde katkı payını ya da öğrenim ücretini belirtilen süre içinde yatırmayan öğrencilerin kayıtları yenilenmez.

(3) (**Değişik:RG-3/11/2021-31648**) Mazeretleri enstitü yönetim kurulunca kabul edilenler hariç, belirtilen süre içinde kayıtlarını yenilemeyen öğrenciler öğrencilik haklarından yararlanamaz, öğrencilik statüsüne ilişkin yeterli sınavı, tez izleme raporu ve tez savunması gibi işlemleri yapılmaz.

Tez danışmanı atanması

MADDE 22 – (1) Her öğrenci için tez danışmanı, öğrencinin bağlı bulunduğu anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından (**Ek ibare:RG-3/11/2021-31648**) yüksek lisans programlarında en geç birinci yarıyıl sonuna kadar atanır. Doktora programlarında tez danışmanının, en geç ikinci yarıyıl sonuna kadar atanması zorunludur.

(2) (**Değişik:RG-3/11/2021-31648**) Tez danışmanı, Senatonun belirleyeceği niteliklere sahip öğretim üyeleri arasından seçilir. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından yurt dışındaki ortak yükseköğretim kurumlarından Üniversiteye eğitim vermeye gelen yarı zamanlı çalışan misafir öğretim üyeleri veya sözleşmeli olarak Üniversitede tam zamanlı çalışan yabancı uyruklu öğretim üyeleri, başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

(3) İkinci bir danışman atanmasının gerekli olduğu durumlarda ikinci tez danışmanı, birinci tez danışmanının gerekçeli raporu, anabilim/anasanat dalı başkanının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile atanır. İkinci tez danışmanı olarak bir yükseköğretim kurumunda çalışan doktora derecesine sahip bir öğretim üyesi veya yükseköğretim kurumu dışında kamu veya özel sektörde çalışan doktora derecesine sahip bir araştırmacı da seçilebilir.

(4) Gerekli hallerde öğrencinin başvurusu ve/veya tez danışmanının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla tez danışmanı değişikliği yapılabilir.

(5) İki yarıyıl üst üste veya aralıklı olarak üç kez kaydını yenilemeyen (**Mülga ibare:RG-3/11/2021-31648**) öğrencilerin tez danışmanlarının görevleri sona erer.

(6) Tezsiz yüksek lisans programında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya Senato tarafından belirlenen niteliklere sahip doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyıl sonuna kadar belirler.

(7) (**Ek:RG-3/11/2021-31648**) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve ders kayıt işlemleri tez danışmanı tarafından, tez danışmanı atanıncaya kadar ise anabilim dalı başkanı tarafından yürütülür.

Ders alma ve bırakma

MADDE 23 – (1) Lisansüstü öğrenciler yarıyıl başında, akademik takvimde belirtilen tarihler arasında ders kaydı yaptırmak zorundadırlar.

(2) Dersler; zorunlu, seçmeli ve uzmanlık alan dersi adı altında eğitim-öğretim programlarında yer alır.

(3) Yarıyıl başında kayıt yaptıran öğrenciler, akademik takvimde belirtilen ders alma-bırakma günlerinde ders alma, ders değiştirme, ders ekleme ve ders bırakma işlemleri yapabilir.

(4) Lisansüstü öğrenciler, (**Mülga ibare:RG-3/11/2021-31648**) danışmanının önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığı görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile yurt içi ve yurt dışındaki başka yükseköğretim kurumlarından lisansüstü dersler alabilirler.

Değişim programları

MADDE 24 – (1) Anlaşma ve ikili anlaşmalar çerçevesinde öğrenci değişim ve staj programları uygulanabilir. Öğrenciler değişim programları çerçevesinde, bir veya iki dönem ilgili

üniversitelere gönderilebilir, yurt içindeki veya yurt dışındaki bu üniversitelerden öğrenci kabul edilebilir.

(2) Anlaşma ve ikili anlaşmalar çerçevesinde öğrenim gören öğrencilerin ders seçimi ve eşleştirilmesi ile not intibakları, **(Değişik ibare:RG-3/11/2021-31648)** enstitü yönetim kurulu tarafından yapılır. Derslerin isim olarak birebir örtüşmesi gerekmez. Ancak içerik açısından en yakın derslerin seçilmesine özen gösterilir.

(3) Değişim programlarını yürütülme şekli Senato tarafından belirlenir.

(4) Anlaşma ve ikili anlaşmalar çerçevesinde çift diploma ve ortak diplomaya yönelik ortak program yürüten bölümlerdeki öğrencilerin ilgili üniversitelerden aldıkları notları, olduğu gibi not durum belgesine işlenir.

(5) Anlaşma ve ikili anlaşma veya uluslararası ilişkiler çerçevesinde Üniversiteye gelen öğrencilerin işlemleri; anlaşma ve ikili anlaşma ve ilgili mevzuat hükümlerine göre **(Mülga ibare:RG-3/11/2021-31648)** yürütülür.

(6) **(Ek:RG-3/11/2021-31648)** Öğrenciler, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye’de Bir Türk-Alman Üniversitesinin Kurulmasına Dair Anlaşma’da belirtilen Üniversiteler Konsorsiyumunda bulunan Alman üniversitelerinden tez danışmanının önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile bu Yönetmelikle belirlenen diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak ders sayısına bağlı olmaksızın, kayıtlı oldukları programdaki dersleri ile içeriği ve öğrenme kazanımları aynı olan dersleri alabilirler. Bu fıkra kapsamında ders alma işlemine ilişkin esaslar enstitü kurulu tarafından belirlenir.

Ders saydırma

MADDE 25 – (1) Bir öğrencinin değişim programları çerçevesinde veya özel öğrenci statüsünde aldığı lisansüstü dersler dâhil, yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarından almış olduğu ve başarılı olduğu lisansüstü dersler danışmanın görüşü, anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla saydırılabilir.

(2) Lisansüstü öğrencisinin, kredi transferi yaptıracağı derslerin kredi toplamı, öğrenim gördüğü programda tamamlamak zorunda olduğu asgari ders kredisinin yarısını geçemez.

Devam zorunluluğu

MADDE 26 – (1) Lisansüstü öğretimde teorik ve uygulamalı derslere %60 devam zorunludur. Teorik ve uygulamalı derslerin %40’ından fazlasına devam etmeyen öğrenci, o dersin ya da derslerin yarıyıl sonu genel sınavlarına alınmaz ve öğrenciye **(Değişik ibare:RG-3/11/2021-31648)** (FZ) notu verilir.

Ders tekrarı

MADDE 27 – (1) Lisansüstü öğrenci, başarısız olduğu dersleri tekrar almak ve başarmak zorundadır. Devamsızlık nedeniyle başarısız olunan dersler için devam şartı aranır.

(2) **(Değişik:RG-3/11/2021-31648)** Öğrenci başarısız olduğu seçmeli dersi başka bir seçmeli ders ile değiştirebilir.

(3) Örgün eğitimle yürütülen tezsiz yüksek lisans programında başarısız olunan dersin tekrar alınması durumunda ilgili dönem için öngörülen katkı payı ve öğrenim ücreti tekrar ödenir.

Sınavlar

MADDE 28 – (1) Yıl boyunca yapılacak sınavlar şunlardır:

a) Ara sınav ve yarıyıl sonu sınavı: Yazılı, sözlü, proje, ödev, laboratuvar, atölye ve benzeri çalışmalardan oluşabilir.

b) Bütünleme sınavı: Akademik takvimde ilan edilmesi halinde bütünleme sınavına, yarıyıl/yılsonu sınavına girme hakkını kazanıp da bu sınavlara mazeretli veya mazeretsiz girmeyen öğrencilerle, sınava girip de başarısız duruma düşen veya notunu yükseltmek isteyen öğrenciler girer. Bütünleme notu yarıyıl/yılsonu notu olarak işlenir. **(Mülga cümle:RG-3/11/2021-31648)**

c) Mazeret sınavı: Mazeretleri ilgili enstitü yönetim kurulunca haklı ve geçerli kabul edilen lisansüstü öğrenciler, giremedikleri ara sınav hakkını aynı dönem içinde kullanırlar. Mazeret sınavlarına giremeyen öğrenciye yeni bir mazeret sınavı hakkı verilmez. Yarıyıl sonu sınavının mazereti bütünleme sınavıdır. Bütünleme sınavının mazereti yoktur.

ç) **(Ek:RG-3/11/2021-31648)** Tek ders sınavı: Lisansüstü programlarda ders aşamasının tamamlanması için tek dersi kalan ve tek ders sınavı sonucu alacağı notun katkısıyla AGNO'sunu 3,00 düzeyine çıkartıp yeterlik sınavına girebilecek veya tez aşamasına geçebilecek öğrencilere; derslere devam şartını yerine getirmiş olmaları, enstitü müdürlüğüne yazılı başvurmaları ve taleplerinin uygun bulunması halinde tek ders sınav hakkı verilir. Bu sınavlarda alınan not tek başına değerlendirilir.

Ders değerlendirme esasları

MADDE 29 – (1) Bir dersteki başarı durumu ders başarı notu ile belirlenir. Ders başarı notu, öğrencinin ara sınav ve/veya yarıyıl sonu sınavında gösterdiği başarının ayrı veya birlikte değerlendirilmesi ile elde edilir. Birlikte değerlendirmede ara sınavın başarı notuna katkısı % 40'tan az, % 60'tan fazla olamaz. Bu oranların hesabında kesirler aynen korunur, ancak başarı notunun hesabında kesirli sayılar en yakın tam sayıya tamamlanır.

(2) Öğrencilerin yarıyıl sonu başarı notu, aldıkları her ders için, öğretim üyesi tarafından aşağıdaki harf notlarından biri ile değerlendirilir ve yarıyıl sonunda akademik takvimde belirlenen sürede ilan edilir. Senato; lisansüstü programlarla ilgili devam, sınavdan başarılı sayılma şartları, ders tekrarı, sınav notuna itiraz ve öğretim üyesinin sınav sonucunu düzeltmesi ile ilgili hususlarda değişiklik yapabilir.

a) **(Değişik:RG-3/11/2021-31648)** Not ortalaması hesaplarına katılan harf notları, 100 üzerinden değerlendirilen başarı notu alt sınırları ve katsayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

<u>Sınırı</u>	<u>Harf Notu</u>	<u>Ağırlık-Açıklama</u>	<u>Başarı Katsayısı</u>	<u>Başarı Notu Alt</u>
	AA	Pekiyi	4,00	88
	AB	Pekiyi	3,70	81
	BA	Çok iyi	3,30	74
	BB	İyi	3,00	67
	BC	Orta Üstü (Koşullu Geçer)	2,70	61
	CB	Orta Üstü (Koşullu Geçer)	2,30	55
	CC	Orta (Koşullu Geçer)	2,00	50
	DC	Geçmez/Başarısız	1,70	46
	DD	Geçmez/Başarısız	1,30	43
	DF	Geçmez/Başarısız	1,00	40
	FD	Geçmez/Başarısız	0,50	25
	FF	Geçmez/Başarısız	0,00	0
	FZ	Devamsız	0,00	0

1) BC, CB ve CC koşullu geçer notlar olup, bu notları alan öğrenci, AGNO'sunun en az 3,00 olması kaydıyla bu dersi şartlı olarak başarmış kabul edilir.

b) (Mülga:RG-3/11/2021-31648)

c) **(Değişik:RG-3/11/2021-31648)** Not ortalaması hesaplarına katılmayan harf notları ve tanımları aşağıda belirtilmiştir:

1) G notu; kredisiz derslerde öğrencinin başarılı/geçer durumunu göstermek üzere dersin öğretim elemanı tarafından, tez jürisinin başarılı bulunduğu teze, ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından verilir.

2) K notu; kredisiz derslerde öğrencinin başarısız/kalır durumunu göstermek üzere dersin öğretim elemanı tarafından verilir.

3) Y; (Yeterliliğe hazırlanıyor) notu, derslerini başarıyla tamamlayıp yeterlik sınavına girmeye hak kazanan doktora öğrencilerine, yeterlik sınavı hazırlığı yapmakta olduklarını göstermek üzere verilir.

4) T; (Tez çalışması devam ediyor) notu, teze kayıtlı olan öğrenciye, tez çalışmalarının başarıyla sürmesi halinde, çalışmalarının izleyen yarıyıldan da devam edebilmesi için tez danışmanı tarafından verilir.

5) E; (Eksik) notu, dersi veren öğretim üyesinin kabul edeceği geçerli bir nedenle ders için gerekli koşulları yarıyıl sonunda tamamlayamayan öğrencilere verilir. E notunun, yarıyıl notlarının son verilmiş tarihinden itibaren bir hafta içinde harf notuna çevrilmesi gerekir. Ancak, özel durumlarda bu süre en geç bir sonraki yarıyılın kayıtlarının başlama tarihine kadar uzatılabilir ve bu süre sonunda harf notuna çevrilmesi gerekir. Özel durumlardaki bu işlemler dersin verildiği enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine ve o anabilim/anasanat dalının bağlı bulunduğu birimin yönetim kurulu kararı ile gerçekleştirilir. Süresi içinde harf notuna çevrilmeyen E notu kendiliğinden FF notuna dönüşür.

ç) Notlarda herhangi bir yanlışlık olması halinde; ilgili öğretim üyesinin yanlışlığı gerekçeli bir yazıyla dersle ilgili enstitü müdürlüğüne en geç izleyen yarıyılın kayıt döneminin sonuna kadar bildirmesi gerekir. Notların düzeltilmesine ilişkin karar ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından verilir. **(Mülga cümle:RG-3/11/2021-31648)**

(3) Yeterlilik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kâğıt ortamında ve eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması, sınav sorularının kâğıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile soru bankasının ve sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin hususlar YÖK tarafından belirlenen usullere göre yapılır.

(4) (Mülga:RG-3/11/2021-31648)

Ağırlıklı genel not ortalaması ve yükseltilmesi

MADDE 30 – (1) Ağırlıklı genel not ortalaması (AGNO) her bir dersten elde edilen başarı notu katsayısının AKTS kredisi ile çarpılmasından bulunan sonuçların toplamının, toplam AKTS kredisine bölünmesi yolu ile bulunacak değerdir.

(2) Ağırlıklı genel not ortalaması hesabında virgülden sonra üç haneli işlem yürütülür ve gösterim iki hane üzerinden yapılır. Yuvarlama işleminde virgülden sonraki üçüncü hane 0-4 ise aşağı, 5-9 ise yukarı yuvarlama yapılır.

(3) Ağırlıklı genel not ortalamasının yükseltilmesi amacıyla tekrar alınan ya da sınavına girilen **(Mülga ibare:RG-3/11/2021-31648)** derslerde son not geçerlidir.

(4) **(Değişik:RG-3/11/2021-31648)** Uzmanlık alan dersi, dönem projesi, seminer, doktora yeterlik ve tez çalışması kredisiz olup AKTS olarak kredilendirilirler ve başarılı/başarısız olarak değerlendirilirler.

Sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 31 – (Değişik:RG-3/11/2021-31648)

(1) Öğrenciler, akademik takvim ile belirlenen not ilanı tarihinden itibaren üç iş günü içinde ilgili enstitü müdürlüğüne yazılı olarak başvurarak sınav sonuçlarına itirazda bulunabilirler. İtiraz enstitü müdürü tarafından oluşturulacak komisyonca incelenir ve karara bağlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programına İlişkin Genel Esaslar

Yüksek lisans programı

MADDE 32 – (Değişik:RG-3/11/2021-31648)

(1) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları ikinci lisansüstü öğretim programı olarak açılabilir ve o şekilde yürütülebilir.

Amaç

MADDE 33 – (1) Yüksek lisans programı, öğrencilerin lisans yeterliliklerine dayalı olarak;

a) Aynı veya farklı bir alanda bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirmeyi,

b) Edindikleri uzmanlık düzeyindeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilmeyi,

c) Alanlarındaki bilgileri farklı disiplinlerden gelen bilgilerle bütünleştirerek yeni bilgiler oluşturabilmeyi,

ç) Uzmanlık gerektiren sorunları, bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak çözümlenebilir ve alanındaki bir sorunu bağımsız olarak kurgulama, çözüm yöntemi geliştirme ve çözüme, sonuçları değerlendirme ve gerektiğinde uygulayabilme becerisi kazandırmayı,

d) Alanlarındaki güncel gelişmeleri ve kendi çalışmalarını, alanındaki ve alanı dışındaki gruplara yazılı, sözlü ve görsel olarak aktarabilmesine ve konusuyla ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel ve etik değerleri gözeterek bu değerleri öğretebilmesini ve denetleyebilmesini sağlamayı,

e) Alanında özümsemiği bilgiyi ve sorun çözme yeteneklerini disiplinler arası çalışmalara uygulayabilmesini kazandırmayı amaçlayan; eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetleri ile tez/dönem projesi çalışmasını, kapsayan bir lisansüstü programıdır.

ALTINCI BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programına İlişkin Esaslar

Kapsam

MADDE 34 – (1) Örgün öğretim tezsiz yüksek lisans programlarına devam hususunda 26 nci madde hükümleri uygulanır.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı toplam otuz kredi, **(Değişik ibare:RG-3/11/2021-31648)** 60 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az on ders ve dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldan önce dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. **(Mülga cümle:RG-3/11/2021-31648)**

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üçü, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenlerden ALES'ten en az 70 puan almak ve not ortalaması en az 85 olmak şartıyla ders dönemini bitirdikten sonra ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

Süre

MADDE 35 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıranın yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Dönem projesi

MADDE 36 – (1) Dönem projesi; öğrencinin yüksek lisans ders programında edindiği bilgilerin etkin olarak kullanılmasına yöneliktir. Dönem projesi bir yarıyıl sürecek şekilde üçüncü yarıyıldan itibaren, 22 nci maddeye göre belirlenen danışman gözetiminde hazırlanır.

(2) Danışman, öğrencinin dönem projesinin konusunu atanmasını takip eden akademik takvimdeki ders alma-ders bırakma günlerinin sonuna kadar enstitü müdürlüğüne teklif edilmek üzere anabilim/anasanat dalı başkanlığına sunar. Proje konusu enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(3) Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıldan önce dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır.

(4) Dönem projesi üçüncü yarıyıldan önce alınan derslerle birlikte yürütülebilir. Öğrenci, dönem projesini aldığı yarıyıllarda, dönem projesine kayıt yaptırmak zorundadır. Dönem projesini tamamlayan öğrenci hazırladığı projeyi enstitü tez yazım kurallarına uygun şekilde hazırlayıp bağlı bulunduğu anabilim/anasanat dalı vasıtasıyla enstitüye teslim eder.

(5) Dönem projesi, danışman ve ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen öğretim üyeleri arasından enstitü yönetim kurulu tarafından atanan birisi danışman olmak üzere üç kişilik jüri tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Başarısız olunması halinde, öğrenciye en fazla üç ay ek süre verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programına İlişkin Esaslar

Kapsam

MADDE 37 – (1) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dâhil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.

(2) Tezli yüksek lisans öğrencisinin alacağı derslerin en çok iki tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması şartıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca, dersler danışmanın görüşü doğrultusunda, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

(3) Tezli yüksek lisans programları yurt içi/yurt dışı ortak veya çift diplomalı yüksek lisans programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu programların uygulama yöntem ve ilkeleri ilgili mevzuata göre belirlenir.

Süre

MADDE 38 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde Üniversitenin öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Bu Yönetmelik uyarınca ilgili programdaki tüm yükümlülükleri yerine getiren öğrenciler, üçüncü yarıyıl sonunda öngörülen AKTS kredisini almış sayılarak programı tamamlayabilirler.

Yüksek lisans tez konusunun belirlenmesi

MADDE 39 – (1) Yüksek lisans tez konusu, öğrenci ve tez danışmanı tarafından birlikte belirlendikten sonra hazırlanacak tez önerisi ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşüyle beraber, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar anabilim/sanat dalı başkanlığı tarafından enstitüye sunulur ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla kesinleşir.

(2) Tez konusu ve önerisi üzerinde daha sonra gerçekleştirilmesi istenen değişiklikler tez danışmanının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılabilir.

(3) Tez konusu, etik kurul onayı gerektiriyorsa ilgili etik kurul onayı alındıktan sonra enstitü yönetim kuruluna sunulur.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 40 – (1) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, **(Değişik ibare:RG-3/11/2021-31648)** tezinin Senato tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezinin tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalın tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. **(Ek cümle:RG-3/11/2021-31648)** Yüksek lisans tez jürisi için biri Üniversite dışından olmak üzere iki yedek üye belirlenir.

(4) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin asıl ve yedek jüri üyesi sayısı kadar nüshasını tez danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak

belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(7) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Yüksek lisans tezi savunma sınavı

MADDE 41 – (1) Jüri üyeleri tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en erken yedi, en geç otuz gün içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Sınav tarihi, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ile enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir ve en az üç gün önce jüri üyelerine bildirilir.

(2) Jüri üyeleri aralarından birini başkan seçer. Tez savunma sınavı tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. İlgili enstitü yönetim kurulunun aksi yönde gerekçeli bir kararı bulunmadıkça sınav izleyicilere açıktır ve en az 45, en çok 90 dakika sürelidir.

(3) Savunma sınavına mazereti nedeniyle katılmayan asıl üyeler yerine ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yedek üye davet edilir. Jüri üyeleri sınava uzaktan erişim yöntemi ile katılabilirler. Savunma sınavı eksik üye ile yapılamaz. İlan edilen günde yapılamayan sınav için durum bir tutanakla tespit edilerek jüri başkanı tarafından ilgili enstitüye bildirilir ve yeni bir sınav tarihi tespit edilerek on beş gün içinde ikinci bir sınav yapılır. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme enstitü yönetim kurulu karar verir.

(4) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, izleyicilere kapalı olarak tez hakkında oybirliği ya da salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, jüri üyelerinin bireysel tez değerlendirme raporlarıyla birlikte ilgili jüri başkanı tarafından tez sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Tezi kabul edilen öğrenci, jüri üyelerinin de önerileriyle son haline getirilmiş tezini ciltlenmiş olarak, en geç bir ay içerisinde enstitüye teslim eder.

(6) Teziyle ilgili düzeltme kararı verilen öğrenciye en çok üç ay ek süre verilir. Bu süre içinde, öğrenci gerekli düzeltmeleri yaparak anabilim/anasanat dalı başkanlığınca enstitüye bildirilen tarih ve yerde tezini aynı jüri önünde yeniden savunur.

(7) Belirlenen sürelerde tez savunma sınavlarına girmeyen öğrencinin durumu başarısız olarak değerlendirilir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 42 – (1) **(Değişik:RG-3/11/2021-31648)** Tez savunma sınavında başarılı olmak ve diğer şartları sağlamak kaydıyla yüksek lisans tezinin son şekli verilmiş en az üç kopyasını ve elektronik ortamda kaydedilmiş iki kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren en geç bir ay içinde enstitüye teslim eden öğrencinin mezuniyetine enstitü yönetim kurulu tarafından karar verilir. Yüksek lisans programını tamamlamış kabul edilen öğrenciye, Senato tarafından kabul edilen ilgili mevzuat hükümlerine göre diploma düzenlenir.

(2) Mezun olan öğrencilere diploma ile birlikte programın niteliklerini, alınan dersleri ve öğrencinin başarı durumunu gösteren bir diploma eki de verilir.

(3) (**Ek:RG-3/11/2021-31648**) Mezuniyet tarihi, tezin sınav jürisi tarafından imzalanmış nüshasının enstitü müdürlüğüne teslim edildiği tarihtir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Doktora Programına İlişkin Esaslar

Amaç

MADDE 43 – (1) Doktora; öğrencilerin yeni ve karmaşık fikirleri analiz, sentez ve değerlendirmede uzmanlık gerektiren bilgileri kullanarak özgün sonuçlara ulaşmalarını, alanlarındaki yeni bilgilere sistematik bir biçimde yaklaşabilmelerini ve uzmanlık alanlarıyla ilgili araştırma yöntemlerinde üst düzeyde beceri kazanabilmelerini, bilime yenilik getiren yeni bir bilimsel yöntem geliştirebilmelerini veya bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulayabilmelerini ve bu şekilde yayınlanabilir özgün bir çalışma ortaya koyarak bilime katkıda bulunabilmelerini amaçlayan bir programdır.

Kapsam

MADDE 44 – (1) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(2) Doktora programlarında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(3) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(4) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

(5) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

Süre

MADDE 45 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri (**Ek ibare:RG-3/11/2021-31648**) ve semineri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini (**Ek ibare:RG-3/11/2021-31648**) ve semineri başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) (**Değişik:RG-3/11/2021-31648**) Tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen azami süreler sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(4) (**Ek:RG-3/11/2021-31648**) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Doktora yeterlik sınavı ve yeterlik komitesi

MADDE 46 – (1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) **(Değişik:RG-3/11/2021-31648)** Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık yapılır.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Yazılı sınavdan en az 75 alınması gerekir. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölemlerden bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(6) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

(7) **(Değişik:RG-3/11/2021-31648)** Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 47 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. **(Değişik cümle:RG-3/11/2021-31648)** Komitede tez danışmanından başka, biri Üniversite veya anabilim/anasanat dalı dışından, biri enstitü anabilim/anasanat dalı içinden olmak üzere iki üye daha yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelerde değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 48 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin **(Değişik ibare:RG-3/11/2021-31648)** programla ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez

çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin (**Değişik ibare:RG-3/11/2021-31648**) programla ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

Doktora tez savunma sınav jürisi ve doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 49 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, (**Değişik ibare:RG-3/11/2021-31648**) tezini Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte, asıl ve yedek jüri üyesi sayısı kadar tez nüshasını enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(4) Doktora tez jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

Doktora tezi savunma sınavı

MADDE 50 – (1) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(2) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin (**Değişik ibare:RG-3/11/2021-31648**) programla ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin (**Değişik ibare:RG-3/11/2021-31648**) programla ilişkisi kesilir.

Doktora diploması

MADDE 51 – (1) Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını anabilim/bilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(3) (**Değişik ibare:RG-3/11/2021-31648**) Doktora diploması Senato tarafından kabul edilen ilgili mevzuat hükümlerine göre düzenlenir. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitü müdürlüğüne teslim edildiği tarihtir.

(4) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Engelli öğrenciler

MADDE 52 – (1) Üniversite Yönetim Kurulu ve ilgili enstitü yönetim kurulu engelli öğrenciler için gerekli düzenlemeleri yapma ve uygulama konusunda yetkilidir.

Tebliğat ve bildirim

MADDE 52/A – (Ek:RG-3/11/2021-31648)

(1) Her türlü tebliğat, öğrencinin Üniversiteye kayıt esnasında bildirdiği daimi adrese yapılmak suretiyle tamamlanmış sayılır. Tebliğata elverişli bir elektronik adres vererek bu adrese tebliğat yapılmasını isteyen öğrenciye elektronik yolla da tebliğat yapılabilir.

(2) Üniversiteye kaydolurken beyan ettiği adresi yanlış veya eksik olarak bildiren veya ikamet adresini değiştirdiği halde Öğrenci Bilgi Sisteminde güncelleme yapmamış olan öğrencinin beyan ettiği adrese yapılacak tebliğatlar kendisine ulaşmış sayılır.

(3) Öğrenci hakkındaki bireysel işlemlere yönelik olarak bildirimler Üniversite tarafından öğrenciye sağlanan elektronik posta adresine yapılabilir.

Afet veya salgın durumu

MADDE 52/B – (Ek:RG-3/11/2021-31648)

(1) Afet ve salgınlarda tez aşamasındaki öğrencilere talepleri halinde bir yarıyıl, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvuruları durumunda bir yarıyıl daha olmak üzere en fazla iki yarıyıl ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

Yönetmelikte yer almayan hususlar

MADDE 53 – (1) Bu Yönetmelikte yer almayan hususlarda; 1/4/2009 tarihli ve 5849 sayılı Kanunla onaylanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye’de Bir Türk-Alman Üniversitesinin Kurulmasına Dair Anlaşma, ikili ve çok taraflı uluslararası anlaşmalar, ilgili mevzuat hükümleri ve Senato kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 54 – (1) 2/6/2014 tarihli ve 29018 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk-Alman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – (Ek:RG-3/11/2021-31648)

(1) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmelikle 29 uncu maddede yapılan değişiklikler 2021-2022 eğitim-öğretim yılından önce kayıt yaptıran öğrencilere uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 55 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 56 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Türk-Alman Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
Tarihi	Sayısı
30/1/2017	29964
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
Tarihi	Sayısı
3/11/2021	31648
Yönetmeliğin Kabul Edildiği Senato Kararının	
Tarihi	Sayısı
26/10/2016	2016/46
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Senato Kararının	
Tarihi	Sayısı
14/07/2021	2021/61